

Mèxic D.F. 7 de maig del 1962

Estimat fill: contesto la teva carta datada el dia 1 dels corrents i, per a fer-ho, crec necessari com tu donar a cada paraula el sentit que realment té. Esforçant-m'hi, em sembla deduir que la família de la Pilar t'ha plantejat que, si jo torno, et prohibirà casar-te; però això no pot ésser, se'm fa impossible de creure, ja que ni el dogmatisme més tancat us podria fer a tu i a la teva promesa responsables dels meus actes. Aleshores, deu haver-hi una altra causa que no comprenc, amb més motiu quan abans de fer cap pas per al retorn et vaig escriure a tu preguntant si aquest propòsit meu pertorbaria els teus plans i em vas respondre que no. Els avis van dir-me que, fa temps, havien explicat la meva situació als pares de la Pilar i que ells havien mostrat una actitud humana i comprensiva. Què ha passat, doncs? El transcurs d'un any no canviarà les coses moralment ni socialment i el problema que ara hi hagi subsistirà; penso que tinc el dret de conèixer-lo i no el puc intuir clarament a través del que em dius.

Encara que, com dius, la posició de la societat enfront del meu ^{problema} ~~xxx~~ no sigui justa, es tracta en tot cas d'un sector d'una societat a la qual no pertanyo, perquè no puc conciliar els meus sentiments amb una certa actitud bàrbara que s'empara en preceptes morals per destruir i martiritzar els demés. Però això m'afectaria a mi, només, i no hi ha ningú que pugui castigar un fill per les preteses culpes dels pares.

Tenim temps, Joan, de parlar. Encara sóc a Mèxic i convé que sàpigues totes les conseqüències del que em demanes. D'aquí a un any no sé si es repetiran les circumstàncies que han fet possible que pensés amb el retorn; M'han hagut de transcórrer més de vint perquè es produïssin i són purament temporals. Hi ha ocasions que són vàlides només quan es presenten i no sempre es pot esperar que es repeteixin. Però tu em plantes la qüestió en uns termes que no em deixes triar: has de comprendre que només puc contestar-te accedint al que em demanes; però per tota la resta del que hem estat parlant amb els meus pares, no em puc comprometre a ajornar el retorn per a un any, sinó que els he d'advertir lleialment que l'ajornament ^{seria} ~~seria~~ ara per temps indefinit.

Tu em posés enfront d'una greu responsabilitat. Sospesa tu la teva, Joan, i mira si realment les coses són tan definitives i tallants com tu me les plantes. Els avis, tu, jo, la família de la Pilar som gent de la classe

mitjana i em sembla exagerat parlar de sacrificar la felicitat de ningú per consideracions semblants a las que, en èpoques més imbecils que la nostra, desfeien per sempre més un príncep o una princesa. M'atreveixo a parlar-te així, fill meu, perquè de vegades, a la teva edat, les coses es veuen revestides d'una gravetat insalvable i l'experiència ens ensenya que amb comprensió i amor veritable tot es pot arreglar amb el mínim de dany possible. Jo no te'n causaré cap, sé que tu no me'n vols causar a mi i entre tots dos hem de vetllar perquè no en sofreixin els avis.

Però si, de totes maneres, la gravetat existeix et demano només que me l'expliquis millor. Per prendre una resolució important, és just conèixer tots els termes que poden influir-la o modificar-la i no hi ha dubte que el que ^{acordi} ~~xxxxxxx~~ en aquest moment crucial de la meua vida, la decidirà tota.

Vull repetir que no crec que la dificultat vingui de la família de la Pilar. Perquè vegis com és tot de relatiu en aquest món, pensa que fa escassament cinquanta anys -els que tinc jo-, que algú ~~una~~ tingués un actor o una actriu a la família era mal vist per a emparentar-hi; socialment es considerava poc recomanable. Ara, això ens fa riure i ho trobem tan grotesc com que algú volgués fer funcionar un aparell de ràdio amb espelmes. Han canviat tant les coses (i per a millorar!) que a mi m'enorgulleix que un dels teus futurs parents sigui un actor tan excel·lent com ho és en Joan Capri i m'agradaria honorar-me amb la seva amistat personal. Plantejar situacions melodramàtiques al voltant del meu cas, queda ja anacrònic en la majoria de països més madurs que el nostre.

Per favor, Joan, no et neguejis. Torna'm a escriure. El temps s'encarrega de frenar totes les impaciències i passaran mesos encara que totes les circumstàncies familiars afavorissin el meu retorn immediat. La Pilar t'estima a tu. Es amb tu amb qui s'ha de casar, i no pas amb els meus problemes. Això és fonamental i ja veuràs com tota la resta la podem resoldre sense afectar la felicitat que, tan justament, mereixeu. Et prego que facis el possible perquè aquesta circumstància que ha sorgit ara (i que, com t'he dit, no entenc bé) no apeni més als meus pares. Mentrestant, parlem-ne tu i jo, amb la seguretat que mai no faré res ni prendré cap decisió sense comunicar-t'ho. T'abraça de tot cor el teu pare

Pere